

Баранчук Сергій Олексійович

Педагогічний стаж: 22 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Педагогічне звання: «учитель-методист».

Освіта: Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 1999 рік.

Педагогічна ідея

«Формування інноваційної особистості на уроках біології на основі інформаційно-комунікаційної технології»

Теперішній час характеризується впровадженням інноваційних технологій та інформаційних систем у всі сфери життя суспільства. Місія сучасного вчителя – навчити дітей бути гнучкими у змінах, легко адаптуватися, розуміти себе і життя, розвиватися і пізнавати світ, бути справжніми патріотами нашої України.

Я виховую учнів, які можуть критично та творчо мислити, знаходити правильні рішення в складних нестандартних ситуаціях, проявляти свою креативність та мобільність у сучасному світі. Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти я намагаюсь навчати дітей так, щоб вони володіли всіма ключовими компетентностями, уміли реагувати на зміни та долати труднощі, були відкритими до нових ідей, були спроможними визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість.

Я переконаний, що вчитель не повинен бути джерелом знань, а повинен бути людиною, яка мотивує рухатися вперед. Саме тому я обрав сучасну технологію навчання, завдяки якій формуються всі наскрізні вміння, уміння роботи з інформацією, вдосконалюються дослідницькі уміння, уміння приймати оптимальні рішення. Це інформаційно-комунікаційна технологія, у якій мета досягається за рахунок найповнішого використання можливостей комп'ютерів та програмного забезпечення. Завдяки їй я готую учнів до комфортного самопочуття в умовах інформаційного суспільства.

Серед етапів інформатизації шкільного курсу біології я виокремив такі:

- використання комп'ютера для підготовки електронних тестів, різноманітних дидактичних матеріалів (завдань, схем, таблиць тощо), планів, конспектів уроків із можливістю їх роздрукування;

- використання електронних підручників, програмно-педагогічних засобів, освітніх ресурсів мережі Інтернет як наочних посібників;
- розроблення навчальних проєктів, керівництво дослідницькою діяльністю учнів у навчальний чи позаурочний час, участь у дистанційних олімпіадах, конференціях, турнірах;
- дистанційне навчання (національна освітня платформа «Всеосвіта», освітній проєкт «На урок», GoogleMeet, Всеукраїнська школа онлайн);
- використання ресурсів для створення власних навчальних розробок чи посібників за допомогою сервісів mozaBook, LearningApps, wordart, cross.highcat, Mentimeter, Quizizz, Gather та інших.

Сервіс mozaBook урізноманітнює інструментарій шкільних уроків за рахунок численних ілюстраційних, анімаційних і творчих презентаційних можливостей. Видовищні інтерактивні елементи і вбудовані додатки, призначені для розвитку навичок, проведення дослідів та ілюстрування, пробуджують зацікавленість учнів і допомагають у засвоєнні навчального матеріалу. Створені зошити або інтерактивні електронні підручники на основі підручників, що використовуються, можна доповнювати зображеннями, малюнками, інтерактивними 3D-сценами, освітніми відео, аудіоматеріалами й завданнями. Нові завдання додаю в публікації mozaBook відповідно до теми навчального матеріалу, а також надсилаю як домашнє завдання.

LearningApps.org – онлайн-сервіс, який дозволяє створювати та виконувати вже створені інтерактивні вправи. Він є конструктором для розробки різноманітних завдань для використання і на уроках, і в позаурочний час. Конструктор Learningapps призначений для розробки, зберігання інтерактивних завдань з різних предметних дисциплін, за допомогою яких учні можуть перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу та є інструментом формувального оцінювання.

Хмара тегів (слів) – це візуальне подання списку категорій або тегів, також званих мітками, ярликами, ключовими словами тощо. Для створення хмари слів користуюся сервісом wordart.com.

У своїй роботі також практикую розв’язування кросвордів з учнями. Для їх створення використовую сайт cross.highcat.org.

Електронний освітній ресурс Mentimeter – ефективний цифровий інструмент, який заслуговує уваги як сервіс із широкими освітніми можливостями. Він допомагає взаємодіяти всім учасникам освітнього процесу у режимі реального часу. Mentimeter є електронним освітнім ресурсом, з яким можна блискавично опитати весь клас, отримати миттєвий зворотний зв’язок і продемонструвати отримані результати всій аудиторії. Це анонімний додаток, тому не потребує введення імені та прізвища учасника опитування. І в цьому теж є його особливість як інструмента для формувального оцінювання.

Quizizz – це не тільки інструмент закріплення і перевірки знань учнів, а й прекрасна можливість дистанційного навчання, оскільки дає можливість учням виконати тест або опитування як паралельно з усім класом, так і в будь-який зручний для нього час. Усі результати тестів, які проходять учні, відображаються в особистому кабінеті вчителя. Ще одна перевага даного сервісу полягає в тому, що учні мають можливість відповідати на питання в своєму індивідуальному темпі, оскільки на екрані гаджета з'являються і питання, і варіанти відповідей; учень може переходити до наступного питання, не чекаючи на відповіді інших учасників. Таким чином, цей сервіс допомагає мені провести аналіз роботи і виявити прогалини в знаннях учнів, а ще є й інструментом формувального оцінювання.

Уважно слідкую за новинками. В останні роки з'явилося поняття метавсесвіту (metaverse) – мережі віртуальних світів, які призначені для забезпечення соціальної взаємодії. У 2021 році одна з найвпливовіших компаній світу «Facebook» здійснила ребрендинг та стала «Meta» у відповідь на виклики та потреби сучасного життя. Одним із лідерів галузі є компанія Gather. Ця однойменна платформа дозволяє створювати віртуальні світи, які нагадують комп'ютерну гру. Тут я створюю клас, офіс, актову залу і багато інших локацій. Учасники взаємодіють між собою за допомогою відеозв'язку та текстового чату. Є можливість підключення сторонніх сервісів, наприклад, Google документів. Робота в такому віртуальному світі є дуже зручною та інтуїтивно зрозумілою, оскільки має місце максимальне відтворення звичних взаємодій. При цьому для платформи Gather характерна дуже проста графіка, тому віртуальний світ може бути відтворений і на порівняно «слабких» комп'ютерах, і на смартфонах. Передача даних під час сесії відеозв'язку здійснюється за допомогою технології peer-to-peer, завдяки чому можлива комфортна робота навіть у випадку порівняно «повільного» інтернету. Також платформа Gather є перспективною для проведення конференцій з біології та екології, при проведенні олімпіади з екології в дистанційному форматі (онлайн-захист проєктів на платформі віртуальної реальності) та такому ж захисті робіт у Малій академії наук України тощо.

Аби уникнути недоліків в оволодінні учнями знаннями і формуванні у них умінь і навичок традиційними методами, використовую інноваційні методи навчання, головною відмінністю яких є те, що активність учнів збігається з активністю вчителя. Учні не є пасивними слухачами, а творчо й емоційно за допомогою прямих і зворотних зв'язків беруть участь в освітній діяльності. Інноваційне навчання включає інтерактивні методи та форми навчання, які характеризуються динамічністю і стимулюванням розумової і практичної діяльності учнів («круглий стіл», дебати, ділові ігри, тренінги, відеоконференції, «мозковий штурм», фокус-групи, рольові ігри, групові дискусії тощо). Застосуванням цих методичних стратегій, які використовую на окремих етапах уроку, я розвиваю критичне мислення в учнів. Мої учні

проявляють допитливість, використовують дослідницькі методи, ставлять перед собою запитання, розкривають причини і наслідки фактів, здійснюють планомірний пошук відповідей, піддають сумнівам загальноприйняті істини, виробляють точку зору і здатні відстоювати її логічними доведеннями, проявляють увагу до аргументів опонента та їх логічно осмислюють. Розвиваючи критичне мислення на уроках у різних класах, використовую лише окремі вправи («прес», «фантастична добавка», «дивуй», «відстрочена загадка», «асоціації на дошці») або будує уроки у властивій для цієї технології триступеневій моделі (евокація, осмислення, рефлексія).

Саме учені інтересами, мотивами, потребами, переконаннями, з відчуттями, тлумаченнями, з різним рівнем осмислення й усвідомлення інформації, своїм досвідом та сформованою свідомістю є визначальним у моїй діяльності з вибору, конструювання та побудови освітнього процесу з використанням відповідних активних форм, засобів та методів формування інноваційної особистості здобувача освіти. Серед дидактичних принципів, яких я дотримуюся, є: цілісність, неперервність, інтегративність, міждисциплінарність, локальність в розкритті екологічних проблем, добровільність і доступність, варіативність відносин між людиною і природою, практична спрямованість на розвиток емоційно-ціннісної, діяльнісно-практичної сфери особистості, доцільність поєднання форм, методів та засобів виховання у відповідності до змісту й завдань освіти та виховання, забезпечення ефективних умов реалізації особистісно орієнтованих завдань екологічної освіти і виховання, прогностичність.

І тому ось уже 22 роки я прикладаю максимум зусиль, щоби розвивати здібності учнів, дати кожній дитині упевненість у тому, що вона досягне успіху і зрозуміє, що біологія – захоплююча наука, а ще дивовижна та цікава. У цьому мені допомагає мій кабінет біології, який виборов 2 місце серед 100 кращих закладів загальної середньої освіти України в конкурсі «Кращий кабінет біології».

На своїх уроках прагну оптимального співвідношення інтелектуального і емоційного в роботі з дітьми. Приділяю увагу науково-дослідній та експериментальній діяльності: участь вчителя та учнів у конференціях, науково-практичних семінарах, конкурсах, олімпіадах, інтелектуальних іграх, секціях Малої академії наук України. Тому мої учні є переможцями II етапу, призерами III етапу, учасниками IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з біології та екології. Як результат – успіхи моїх випускників, які вже працюють лікарями-реаніматологами, хірургами, стоматологами, психологами, ветеринарами, є студентами аграрних, медичних закладів вищої освіти.

На заміну процесу навчання я впроваджую процес учіння, який змінює ролі вчителя та учнів на активних рівноправних його учасників. Ось чому я намагаюсь бути вчителем-фасилітатором, організатором, модератором, активним

діячем, що мотивує діяльність своїх учнів. Учені вважають, що мотивація значно більше за здібності визначає поведінку та дії людини. Тому освітній процес будує на компетентісно орієнтованих завданнях. Ці вправи спрямовуються на вдосконалення різних практичних умінь і навичок, на формування та розвиток досвіду предметної, міжпредметної та загальнонавчальної діяльності учнів. Мої завдання спонукають до дії, оскільки спрямовані не на відтворення інформації, а на організацію самостійної пошукової і творчої діяльності школярів, передбачають вихід за межі предметного матеріалу, мають не лише навчальну, а й життєву цінність, оскільки ґрунтуються на актуальному (цікавому для учня) матеріалі, містять опис певної ситуації, яка пояснює потребу виконання.

Таким чином, моя діяльність спрямовується насамперед на досягнення мети й завдань щодо формування інноваційної особистості здобувача освіти, створення сприятливого психологічного клімату в освітньому середовищі, ґрунтується на засадах духовного, морального, інтелектуального розвитку особистості та високої професійності педагога.

Якщо ви дійсно хочете бути потрібними, успішними – вчіться мріяти, перетворювати мрію на мету, а мету втілювати в реальність. Удосконалюйте себе, використовуйте свої таланти, простягайте руку допомоги своїм учням. Пам'ятайте, допомагаючи людям, ви допомагаєте собі та Україні!!!

Покликання на відеорезюме:

https://drive.google.com/file/d/1VzPYq8mzdNkdqmsq_GONiUKGEspZ2K19/view?usp=sharing